

Verslag 16^e Uniecongres in de Hanzehof te Zutphen op 30 september 2006

1. Opening Uniecongres en overdenking door Peter Blokhuis

Voorzitter Peter Blokhuis opent het congres en heet iedereen hartelijk welkom op het 16e Uniecongres van de ChristenUnie.

Afmeldingen zijn ontvangen van: kandidaten Aike Kamsteeg, Marcel Benard en Freek Brouwer; de kiesverenigingen Appingedam, Den Helder, Noordenveld en Purmerend; de bestuursleden Poutsma en Geijtenbeek; en de leden Van Dam, Bijsterveld, Maris en Koelewijn. Ook Liesbeth Rouvoet, de echtgenote van André Rouvoet, kan niet aanwezig zijn. Van vertegenwoordigers van de partijen VVD, SGP, PvdA en het CDA zijn ook afmeldingen binnengekomen, daar zij dit weekend ook hun congres houden.

Gezongen wordt Gezang 434 : 1 en 2 (LvdK).

De voorzitter leest voor uit Mattheüs 6 : 19-21 en 31-34. Aan de hand van dit bijbelgedeelte noemt hij in zijn overdenking vier punten van de ChristenUnie. De ChristenUnie is grensoverschrijdend; groeps- of eigenbelang mag niet voorop staan, het gaat juist om de gerechtigheid van het Koninkrijk van God. Als tweede erkent de ChristenUnie de grenzen van de politiek; de politieke verantwoordelijkheid is begrensd. Er zijn ook andere verantwoordelijkheden, zoals produceren, opvoeden, God eren. Politieke verantwoordelijkheid houdt voor de ChristenUnie vrede en gerechtigheid in op het publieke terrein. Hierbij krijgen de zwakkeren de meeste aandacht, immers wie sterk is, heeft weinig bescherming nodig. Maar ook geldt: wie vandaag sterk is, is het morgen misschien niet.

Als derde punt noemt hij zorgvuldigheid. Politiek is niet identiek aan een technische oplossing, eerst een probleem analyseren, definiëren en dan beoordelen. Zorgvuldigheid aan de oppervlakte, maar niet blijven dobberen aan de oppervlakte; de ChristenUnie heeft een diepere dimensie. Dit is het vierde punt, de ChristenUnie verbindt de politiek onlosmakelijk met dieper liggend geloof. De 'schat' ligt niet aan de oppervlakte. Er is echter vaak weinig verschil te merken tussen oppervlakte en diepte. Maar door het geloof kun je politiek in ruimte en tijd zetten, in heden, verleden en toekomst. Met God kun je vertrouwen hebben, bevrijd zijn van angst voor de toekomst, immers, elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last. Vervolgens gaat de voorzitter voor in gebed.

2. Mededelingen

a. Afscheid internationaal secretaris Gerard Geijtenbeek

De heer Geijtenbeek kan helaas niet op het congres aanwezig zijn. Ondanks zijn vertrek zal hij nog een aantal taken blijven uitvoeren. Daarom wordt er volgend jaar april op het 17e Uniecongres afscheid van hem genomen. Er zal dan ook een nieuwe internationaal secretaris worden aangesteld, kandidaten kunnen nog worden aangemeld.

b. Verslag vorig congres

Het verslag van het 15e Uniecongres is goedgekeurd. Twee weken na het congres is deze door twee meelezers, te weten de heer Vente uit Reeuwijk en de heer Vedder, bestuurslid van Perspectief, goedgekeurd. Daarna is het verslag vastgesteld door het bestuur en de notuliste.

Er heeft zich één spreker gemeld: de heer Kardol van de kiesvereniging Gooi-Noord. De heer Kardol herinnert aan het interview van fractievoorzitters dat tijdens het 15e Uniecongres geleid werd door Henk van Rhee. Dingen die toen gezegd zijn, hadden tot concrete besluiten kunnen leiden en hij betreurt het dat dit niet is gebeurd.

De voorzitter geeft aan dat de opmerking van de heer Kardol vastgelegd wordt in de notulen en wordt meegenomen indien er een volgende keer zo'n zelfde situatie plaatsvindt.

Aangewezen als meelezers van het verslag van het 16e Uniecongres zijn de heer Van Haeften uit Woudenberg en de heer Sneep uit Alphen a/d Rijn.

De stemcommissie wordt voorgesteld. Deze staat onder leiding van voorzitter Klaas Quist. Andere leden zijn Carina Bezemer, Dinie Aalbers, Eline Quist, Geert Jan Spijker, Anja Sinke en Jan Paul Manni.

3. Financiën Provinciale Unies en aanpassing contributienota

a. Behandeling amendementen

Penningmeester Bert Boerman geeft een toelichting. Er zijn geen moties/amendementen ingediend, derhalve wordt de contributieregeling vastgesteld, die gescheiden is van de hoogte van de contributie.

b. Vaststelling contributie vanaf 2007

De hoogte van de contributie wordt niet gewijzigd t.o.v. het vorige jaar. Het voorstel hiertoe geeft geen tegenstemmers en is dus aangenomen. Er is niemand tegen het voorstel tot wijziging van de opbouw van de contributie en daarmee is ook dit voorstel aangenomen.

De voorzitter bedankt de penningmeester en feliciteert hem met zijn resultaten.

4. Goedkeuring kandidatenlijst Tweede Kamerverkiezingen 2007

Er is eerst een toelichting op het gebruik van de stemkastjes en er wordt een proefstemming gedaan.

a. Toelichting door voorzitter van de Selectiecommissie

Ad de Boer, voorzitter van de selectiecommissie, geeft een toelichting op de advieslijst.

Het doel van de commissie was het adviseren van het bestuur door een lijst op te stellen die kiezers naar de ChristenUnie zou trekken en bovendien zou zorgen voor een sterke Kamerfractie.

De kandidatenlijst is opgesteld aan de hand van de criteria die de commissie heeft meegekregen in opdracht van het bestuur en het congres: minimaal een kwart van de lijst moest bestaan uit vrouwen en in de top-7 zou een migrant moeten voorkomen. Met andere criteria (zoals leeftijd of regio) heeft de commissie geen rekening gehouden, omdat dat niet in de opdracht van de commissie stond.

De kandidatenlijst is de uitkomst van een zorgvuldig selectieproces aan de hand van een lijst met dertig eigenschappen en vaardigheden (met betrekking tot zowel inhoud als uitstraling van de kandidaat). De 73 voorgestelde kandidaten zijn in een persoonlijk gesprek over christelijk geloof en politieke visie getoetst.

De commissie is enthousiast over de uiteindelijke lijst van mensen die zich met enthousiasme voor de christelijke politiek willen inzetten, uit liefde voor God en mensen.

b. Behandeling amendementen

De voorzitter geeft aan dat er twee amendementen zijn ingediend die voldoende zijn ondersteund.

Verder hebben zich drie sprekers aangemeld.

- De heer P. den Breejen van KV Hardinxveld-Giessendam, mede sprekend namens KV Papendrecht, vraagt zich af of de kerkelijke achtergrond van eventuele kiezers uit de Gereformeerde Bond binnen de PKN genoeg terug te vinden is in de kandidatenlijst; alleen de heer Van den Brink (positie 13) komt volgens hem uit deze hoek. De spreker wil voor de volgende keer graag meer aandacht voor deze achterban, omdat hier kansen liggen om stemmen te winnen.

De voorzitter geeft aan dat het bestuur hierover heeft gesproken, maar dat besloten is de lijst niet hierop aan te passen. Het punt van de heer Den Breejen zal een volgende keer wel meegenomen worden. Later voegt de voorzitter toe dat mevrouw Wiegman (positie 7) en mevrouw Van Ingen (positie 11) ook de betreffende kerkelijke achtergrond hebben.

- De heer C. Smits van KV Maassluis/Maasland betreurt het dat er op dit congres geen gebruik gemaakt kan worden van het puntensysteem waartoe in 2002 besloten werd. Hij betreurt het dat de afspraak van vier jaar geleden niet is nagekomen.

Het huidige bestuur is een ander dan toentertijd, en weet niet van de krachtige uitspraak van vier jaar geleden. Er moet eerst op zorgvuldige wijze een voorstel worden gemaakt. Dit punt wordt als punt van zorg meegenomen.

- De heer Van der Wal van KV Houten noemt het grote aantal nieuwe leden op de kandidatenlijst. Hij geeft er de voorkeur aan dat – in het geval de ChristenUnie betrokken zou worden bij een coalitie - de fractieleider in de Kamer blijft en geen minister wordt.

De voorzitter meent dat het verstandig is niet vooruit te grijpen op deze mogelijkheid. Hij geeft aan dat het beter is het voor dit moment te houden bij de parlementaire verkiezingen.

c. Goedkeuring kandidatenlijst per positie

Omdat er over de eerste zes posities geen amendementen zijn ontvangen, kunnen deze kandidaten volgens de procedure zonder stemming door de voorzitter worden benoemd.

Hiermee wordt André Rouvoet verkozen op plaats één, waarmee hij van harte wordt gefeliciteerd met bloemen. Hij bedankt het congres voor het vertrouwen en de steun en noemt het een voorrecht het werk vier jaar te hebben mogen doen en opnieuw in de komende periode aan de slag te mogen gaan. Het congres kan rekenen op zijn volle inzet voor het werk en de missie van de ChristenUnie.

Ook Arie Slob en Tineke Huizinga-Heringa worden benoemd, op resp. positie 2 en 3. Ook zij krijgen felicitaties en een boeket.

Vervolgens worden benoemd Joel Voordewind op positie 4, Cynthia Ortega-Martijn op positie 5 en Ernst Cramer op positie 6. Ook voor hen zijn er felicitaties en bloemen.

Voor positie 7 zijn twee amendementen ingediend die voldoende zijn ondersteund. De amendementen worden toegelicht.

ChristenUnie Leiden wil graag Leon Meijer plaatsen op positie 7, omdat hij Europese ervaring heeft, ervaring die nu dun gezaaid is. Bovendien komt hij uit Ede in Gelderland, waar de ChristenUnie een grote achterban heeft, die nu niet genoeg vertegenwoordigd wordt in de top van de lijst.

ChristenUnie Gooi-Noord wil graag Simone Kennedy plaatsen op positie 7, omdat zij afkomstig is uit het maatschappelijk middenveld en al lang betrokken bij de ChristenUnie. Er mogen meer mensen met deze achtergrond in de Kamer, om tegenwicht te bieden aan een te links sociaal profiel.

Voor positie 7 wordt door het congres gekozen Esmé Wiegman, met 177 stemmen. Leon Meijer krijgt 92 en Simone Kennedy 30 stemmen.

De voorzitter benoemt Esmé Wiegman op positie 7 en feliciteert haar met bloemen.

Voor positie 8 wordt gekozen Ed Anker, met 174 stemmen. Er zijn 104 stemmen voor Leon Meijer en 27 stemmen voor Simone Kennedy.

De voorzitter benoemt Ed Anker op positie 8 en feliciteert hem met bloemen.

Voor positie 9 trekt Simone Kennedy zich terug en wordt Martine van Meekeren gekozen met 171 stemmen. Leon Meijer krijgt 125 stemmen.

De voorzitter benoemt Martine van Meekeren op positie 9 en feliciteert haar met bloemen.

Leon Meijer had van tevoren aangegeven door te willen gaan t/m positie 9; hij is niet beschikbaar voor positie 10. Rogier Havelaar wordt nu automatisch verkozen voor positie 10.

Omdat er verder geen amendementen zijn ingediend, zijn de overige posities conform de concept-kandidatenlijst vastgesteld. Ook de kandidaten 11 tot en met 29 worden door de voorzitter benoemd. Zij ontvangen felicitaties en een boeket.

De voorzitter geeft aan dat er vertrouwen in hen is uitgesproken. Hij hoopt op een goede campagne en bedankt iedereen voor de medewerking.

De Selectiecommissieleden worden met bloemen en applaus bedankt voor het vele werk dat zij hebben gedaan. (afwezig: Andries Heidema wegens ziekte en Henk van Rhee wegens reis in de VS).

Voordat hij met zijn speech begint, meldt André Rouvoet dat kort geleden het 25.000^e lid ingeschreven kon worden. Het aantal leden neemt nog steeds toe; het 26.000^e lid heeft zich reeds aangemeld. Dit is de heer F. van der Scheer uit Tholen en samen met zijn vrouw, lid 26.001, ontvangt hij bloemen van André Rouvoet.

5. Speech André Rouvoet

André Rouvoet gaat in op het 'geheim van de ChristenUnie'. Veel mensen vragen hem ernaar. De ChristenUnie maakt geen geheim van 'het geheim'. Iedereen mag het weten, en hoe meer navolging, hoe liever.

De ChristenUnie is de kabinetten Balkenende steeds kritisch-positief tegemoet getreden. De partij heeft oppositie gevoerd - niet tegen het kabinet, maar voor een christelijk sociaal beleid.

De economie is nu weer op orde, maar toch is er nog steeds een vertrouwensprobleem tussen de politiek en de bevolking en zijn er spanningen tussen mensen onderling, met name religieuze. De ChristenUnie staat voor vrijheid van godsdienst en ook voor vrijheid van meningsuiting. Deze heeft wel grenzen, het is geen recht om te beledigen.

Het geheim van de partij schuilt misschien in de realiteitszin. Het ideaal is een samenleving waarin ruimte is om voor elkaar te zorgen, met elkaar te leven en samen te werken aan een welvaart die duurzaam is.

Misschien is het geheim de bewogenheid met ieder mens - met bijvoorbeeld de zwakkeren op de arbeidsmarkt en in de gezondheidszorg. Zo moet de no-claimregeling in de zorg worden afgeschaft en dient er een kindgebonden budget te komen dat ouders naar eigen inzicht kunnen besteden.

Misschien is het geheim het zoeken van evenwicht in economie en ecologie. De ChristenUnie is dan ook gericht op duurzaamheid met respect voor het milieu.

De ChristenUnie zit niet in de politiek om een coalitie in het zadel te helpen. Het gaat de partij om het realiseren van de missie om de samenleving meer te laten functioneren naar Gods wil. Groei in zetels is nodig - een eventuele sleutelrol kan alleen waargemaakt worden als de partij voldoende gewicht in de schaal legt.

Het echte geheim van de ChristenUnie is dat de partij niet zoveel mogelijk macht wil verwerven, maar de macht dienstbaar wil maken aan de gerechtigheid van het Koninkrijk van God. De partij stelt er een eer in Hem te dienen in politiek en samenleving. Vol vertrouwen gaat de ChristenUnie op weg naar 22 november. Niet met zelfvertrouwen, maar met vertrouwen op God in wiens dienst de partij mag staan.

6. Afsluiting ochtendprogramma

De aftrap voor de campagne wordt gegeven door het vertonen van de nieuwe campagnespot van de ChristenUnie.

Vice-voorzitter Bert Groen meldt dat er een document op de Servicedesk ligt, ter toelichting van het AOW-standpunt. Hij sluit het ochtendprogramma af met gebed.

Het Uniecongres wordt heropend met het zingen van Lied 464: 1 en 2 (LvdK).

7. Goedkeuring verkiezingsprogramma 2007-2011

a. Behandeling moties/amendementen

De voorzitter meldt dat niet alle amendementen voldoende steun hebben om in behandeling te worden genomen. Het is de eerste keer dat er zoveel mensen een inbreng hebben gehad. De programmacommissie heeft er notie van genomen.

Twee sprekers hebben algemene opmerkingen over het verkiezingsprogramma:

- De heer C. Smits, KV Maassluis/Maasland, wil graag consequente doorvoering van de kleuren van de huisstijl en verzoekt de partijnaam ChristenUnie niet af te korten tot CU.
- De heer A. Vente, KV Reeuwijk, wil graag dat naast de nadruk op christelijk sociaal ook nadruk wordt gelegd op Christelijke gerechtigheid. Hij noemt de houding tegenover de islam en angst voor overheersing door de islam, die naar zijn mening geen pardon kent. Hij vraagt wat daaraan gebeurt.

Voorzitter van de Verkiezingsprogrammacommissie, de heer Joop Alsema, licht het verkiezingsprogramma kort toe. Hij meldt dat de programmacommissie en vele meelezers zeer hard hebben gewerkt in de hete en natte zomer. De ChristenUnie loopt niet weg voor verantwoordelijkheid en zet in op onderwijs, milieu, het aantrekkelijk maken van werken enz. Om de AOW ook voor de volgende generatie te behouden, is de ChristenUnie voorstander van een lichte voortzetting van de fiscalisering van de AOW. Solidariteit tussen jong en oud, ziek en gezond, rijk en arm én duurzaamheid is belangrijk. De ChristenUnie wil een begrotingsoverschot ter vermindering van de staatsschuld. De plannen zijn aan het CPB voorgelegd om te worden doorgerekend. De ChristenUnie wil luisteren naar Gods opdracht tot liefde voor God en voor de medemens.

Het bestuur levert bij de behandeling van de moties en amendementen geen commentaar. In de Congresbundel - nazending - staan de amendementen en moties beschreven en zijn de pre-adviezen helder geformuleerd.

De voorzitter begint met de behandeling van de moties en amendementen. Bij de stemmingen worden stemkaarten gebruikt. Alleen bij onduidelijkheid over de uitslag worden de stemkastjes gebruikt.

Amendement 3, KV Reeuwijk, "Eigen verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid":

"Op p. 5, rechter kolom, de passage waarin gesproken wordt over "Het - terechte - uitgangspunt van de eigen verantwoordelijkheid..", nader in te kleuren vanuit het idee van sociale gerechtigheid (Micha 6:8)."

Pre-advies bestuur: overnemen. Zonder nadere toelichting van de indiener wordt het amendement in stemming gebracht en door het congres overgenomen.

Amendement 4 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 5 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 6, KV Utrecht, "Jeugdzorg van provincie naar gemeente".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Utrecht licht toe: de jeugdzorg komt voor een rijksambtenaar. Grote partijen hebben dit ook in het programma. Niet alleen Utrecht, maar ook kleinere gemeentes willen dit. Stelling is dat gemeentes gezinnen met problemen beter kennen dan de provincie. Nu werkt het systeem niet goed, gezien de trieste gevallen als het meisje Savannah. Jeugdbeleid past goed binnen de nieuwe WMO.

Voor de stemming zijn stemkastjes noodzakelijk. Het aantal voor overname is: 122 en tegen: 132. Daarmee is het amendement verworpen.

Amendement 7, KV Franekeradeel, "Thuisonderwijs":

"Op p. 13, linker kolom, tweede alinea, na de zin "De overheid hanteert de vrijheid van stichting, richting en inrichting als leidraad in haar beleid en beschermt deze vrijheid." de volgende passage op te nemen "Zij beschermt de mogelijkheid tot richtingsbezwaar die ouders en verzorgers op basis van de huidige Leerplichtwet, artikel 5 sub b, hebben. Enerzijds koppelt zij hieraan de verplichting om de kinderen thuis onderwijs te (laten) geven, anderzijds laat zij de ouders, behoudens het haar conform de Grondwet toekomstige toezicht, vrij betreffende de vorm en inhoud van dit onderwijs. Tevens herstelt zij de situatie van vóór 1969 waarbij ouders middels thuisonderwijs aan de leerplicht konden voldoen."

Pre-advies bestuur: overnemen. KV Franekeradeel meldt dat dit amendement een vervolg is op uitspraken tijdens het Ledencongres en dat het niet bedoeld is als kritiek op het bijzonder onderwijs. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 8, KV Franekeradeel, "Private financiering van onderwijs":

"Op p. 13, linker kolom, laatste alinea, de tekst "Behalve een beperkte ouderbijdrage wordt private financiering in het primair en voortgezet onderwijs niet toegestaan." te wijzigen in "Behalve een beperkte ouderbijdrage wordt private financiering van het door de overheid bekostigde primair en voortgezet onderwijs niet toegestaan."

Pre-advies bestuur: overnemen. KV Franekeradeel licht toe dat dit amendement een aanvulling is. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 9, KV Utrecht, "Maatschappelijke stage". Pre-advies bestuur: niet overnemen.

KV Utrecht licht toe dat het bij de maatschappelijke stage op de middelbare scholen om enkele dagdelen gaat, zodat jongeren kennis kunnen maken met de sociale sector en ze de vrijwilligheid erin leren kennen. Het amendement wordt in stemming gebracht en verworpen.

Amendement 10, Perspectief, "Samenwerking onderwijs en jeugdzorg":

"Op p. 14, rechter kolom na de zin "De problematiek is divers en voor scholen niet altijd even makkelijk hanteerbaar." de volgende zin toe te voegen: "Cruciaal is daarom een goede samenwerking tussen het onderwijs en de jeugdzorg."

Pre-advies bestuur: overnemen. Zonder nadere toelichting van de indiener wordt het amendement in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 11 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 12, Perspectief, "Schakelprogramma's":

"Op p. 15, rechter kolom na de zin "Scholen voor VMBO en MBO moeten zorgen voor voldoende onderlinge aansluiting tussen VMBO en MBO, zodat leerlingen niet tussen wal en het schip vallen." de volgende zin toe te voegen: "ROC's en AOC's worden daarom in staat gesteld schakelprogramma's aan te bieden voor jongeren die met hun sectorkeuze op het VMBO niet worden toegelaten bij de MBO-opleiding van hun eigenlijke keuze."

Pre-advies bestuur: overnemen. Perspectief licht toe dat ze er al lang mee bezig is en dat dit amendement grote kans biedt op verbetering in de aansluiting VMBO-MBO. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 13, Perspectief, "Nederlands als voertaal in hoger onderwijs":

"Op p. 16, rechter kolom, de volgende passage te schrappen: "Het Nederlands is de voertaal in het hoger onderwijs. Van Nederlandse studenten wordt verwacht dat zij deze taal goed beheersen in woord en geschrift."

Pre-advies bestuur: niet overnemen. De heer Vedder licht toe dat het Nederlands als voertaal een grote plaats heeft in het onderwijs, maar dat sommige studies vanwege de kwaliteit in het Engels gegeven worden. Die studies tref je met een verbod op een vreemde taal als voertaal. Voor de stemming zijn stemkastjes noodzakelijk. Het aantal stemmen voor het amendement is: 128 en tegen: 116. Daarmee wordt het amendement overgenomen.

Amendement 14 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 15, KV Apeldoorn, "Afremsing ziekenhuiszorg":

"Op p. 18, 1e aandachtspunt, 2e volzin, de woorden "medische noodzaak" te wijzigen in "acute medische noodzaak".

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 16, KV Utrecht, "Redelijke hoogte PGB":

"Op p. 19, eerste kolom, vierde punt, de tekst "Het persoonsgebonden budget (PGB) wordt zo breed mogelijk toegepast. Wel blijft er controle op de kwaliteit van de zorg. Het PGB kan niet dienen ter dekking van huisvestingskosten" te wijzigen in "Het persoonsgebonden budget (PGB) wordt zo breed mogelijk toegepast en heeft een redelijke hoogte. Wel blijft er controle op de kwaliteit van de zorg. Het PGB kan niet dienen ter dekking van huisvestingskosten."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 17, KV Reeuwijk, "Ondervoeding in de zorg":

"Op pagina 26, groen kader bovenaan, de volgende passage toe te voegen: "Bijzondere zorg dient te worden besteed aan mensen in de zorg, die te weinig voedsel innemen".

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 18, PerspectieF, "Doping":

"Op p. 26, linker kolom, de volgende passage te schrappen: "Bij doping dienen niet alleen de sporters uitgesloten te worden van deelname. Ook hun sponsors dienen in de straf betrokken te worden in de vorm van een boete die ten goede komt aan een fonds dat onderzoek financiert naar de controle op doping."

Het pre-advies bestuur: niet overnemen. PerspectieF licht toe dat bij doping ook de sponsor wordt aangepakt. De sponsor is er niet bij gebaat dat een sporter negatief in beeld komt. KV Amsterdam wil de sponsor niet ontmoedigen aan sport te doen door deze schuldig te verklaren bij doping. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen. De voorzitter feliciteert PerspectieF.

Amendement 19, PerspectieF, "Voetbal":

"Op p. 26, rechter kolom de eerste volzin van de volgende passage te schrappen: ""Teams in het betaald voetbal krijgen voor ten hoogste drie niet-Europese spelers toestemming voor een werkvergunning. Voetbalclubs dienen voor het aantrekken van buitenlandse krachten aan dezelfde voorwaarden als het bedrijfsleven te voldoen."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Intermezzo

Na deze ronde van amendementen volgt een intermezzo. Joël Voordewind wordt gevraagd uit te leggen waarom hij kandidaat voor de ChristenUnie is. Als politicoloog was hij eerst betrokken bij de PvdA, maar miste daar het idee van de heiligheid van de mens, bijvoorbeeld bij de verslavingszorg. Via de RPF is hij bij de ChristenUnie beland en dat ervaart hij als thuiskomen. De voorzitter wenst hem succes met de campagne.

KV Utrecht meldt dat met steun van "Make a Difference Day" een grote pot met Engelse drop rond zal gaan, waarvoor applaus als dank van de aanwezigen.

Amendement 20, KV Houten, "De ChristenUnie wil een vermindering van de beleidsambtenaren bij de overheid (bij Rijk, provincies en gemeenten) met 15%":

"Op pagina 29, rechter kolom, de volgende passage toe te voegen: "De ChristenUnie wil een vermindering van de beleidsambtenaren bij de overheid (bij Rijk, provincies en gemeenten) met 15%."

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Houten licht toe dat men graag een bepaald percentage genoemd wil hebben. Het bestuur geeft aan dat ze groot bezwaar heeft tegen de genoemde 15%, maar dat ze het amendement wel wil overnemen zonder het bewuste percentage. De kiesvereniging gaat akkoord met het schrappen van de 15% in het amendement. Het gewijzigde amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Motie 21, KV Utrecht, motie over Rapport Schutte.

Pre-advies bestuur: negatief. KV Utrecht constateert dat de conclusies van het Rapport Schutte niet algemeen gedeeld worden binnen de ChristenUnie en verzoekt de conclusies van het rapport te schrappen uit het verkiezingsprogramma.

PerspectieF laat als tegengeluid horen dat de Commissie Schutte er al lang mee bezig is en dat een daarvoor belegde studiemiddag te weinig aanmeldingen had om door te gaan. PerspectieF wil graag de conclusies van het Rapport Schutte in het verkiezingsprogramma laten staan.

De voorzitter geeft aan dat de Commissie Schutte juist voor de verkiezingen ingesteld is. Ook al zijn er nu vervroegde verkiezingen, toch is in het Rapport Schutte voldaan aan de bedoeling als input voor de programmacommissie. De motie wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 22, KV Utrecht, "Toetsing wetten aan grondwet".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Utrecht licht toe dat het een van de punten betreft van de Commissie Schutte. Ze meldt dat toetsen aan de grondwet van wetten een ander rechtskader-systeem betekent. De Tweede Kamer zou dan niet meer als hoogste Kamer gezien mogen worden, omdat er dan rechtspraak ter toetsing boven gesteld is. Dit heeft volgens de kiesvereniging teveel

consequenties. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 23 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 24 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 25 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 26, Perspectief, "Deelgemeenten":

"Op p. 31, linker kolom, de volgende passage te schrappen: "Gemeenten worden gestimuleerd meer gebruik te maken van de mogelijkheid van gekozen wijk- en dorpsraden als deelgemeenten met beperkte bevoegdheden."

Pre-advies bestuur: overnemen. Perspectief licht toe dat ze niet tegen deelgemeentes is, maar dat stimulering ervan onnodig is. De formulering vindt ze te vaag en ze acht het niet nodig deze te vermelden in het verkiezingsprogramma. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 27, KV Houten, "3000 extra agenten".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Houten is niet tegen 3000 agenten extra, maar wil meer inzet van actieve agenten. In vergelijking met het buitenland zet Nederland te weinig actieve agenten in, het Nederlandse politiekorps dient effectiever en efficiënter ingezet te worden. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 80, KV Aalburg, "Bestuurlijke boete". Dit amendement is op 28 september ingediend en wordt vermeld in de Congresbundel Nazending aanvulling. Daarom is deze nog niet voorzien van een pre-advies van het bestuur.

KV Aalburg stelt dat een bestuurlijke boete in kleinere dorpen geen haalbare kaart is. Volgens het verkiezingsprogramma willen de grote gemeentes dit graag. Het bestuur geeft daarom ter vergadering het advies het amendement niet over te nemen.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 28 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Motie 29, KV Utrecht, "ChristenUnie in de ban van angst".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Utrecht vraagt zich in haar toelichting af waar het vertrouwen is gebleven in de democratische rechtsstaat; deze is voldoende in staat tot bescherming. Er is al strafrecht genoeg in Nederland. De tekst in het verkiezingsprogramma lijkt teveel op schoppen tegen de SGP. De motie wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 30 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 31, KV Utrecht, "Imams in Nederland".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. De heer Wassink, KV Amersfoort, is van mening dat de bewuste passage in het programma teveel uit angst geschreven is en vindt het te negatief. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 32 trekt Perspectief ter vergadering in; deze is vrijwel identiek aan amendement 31.

Amendement 33 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 34, KV Utrecht, "Ontvangen geld vanuit buitenland".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Utrecht zet vraagtekens bij de stelling dat de geldstromen alleen uit democratische landen afkomstig mogen zijn. Utrecht vraagt wie er toezicht zal houden op particuliere stichtingen. Ze begrijpt de herkomst van het artikel in het verkiezingsprogramma wel, maar vindt uitvoering ervan ondoenlijk. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Intermezzo

De voorzitter vraagt Cynthia Ortega haar motivatie voor de ChristenUnie uit te leggen. Ze is niet zo bekend bij het grote publiek, maar is wel betrokken geweest bij de permanente campagne. Ze is nu zelfstandig ondernemer, maar was hiervoor ambtenaar. Uit ergernis over allerlei regels wilde ze dat niet meer zijn. Ze wilde haar geloof betrekken bij haar bezigheden en ging daarom naar de ChristenUnie. Ze is heel enthousiast over de partij. Ze ervoer de kracht van God, wilde haar leven in

Zijn dienst stellen en zocht dat in de politiek. Ze wilde met name het Woord centraal stellen en ontdekte dat de ChristenUnie het beste bij haar past. En ook bij Nederland.

Amendement 35 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 36, KV Lelystad, "Kwaliteit ambtsberichten":

op p. 37 de zin "De Immigratie- en Naturalisatiedienst dient deze asiolverzoeken zorgvuldig te toetsen." te wijzigen in "De Immigratie- en Naturalisatiedienst dient deze asiolverzoeken zorgvuldig te toetsen. De kwaliteit van de ambtsberichten moet als basis van het uitzettingenbeleid van onbesproken kwaliteit te zijn. Hiervoor worden de nodige maatregelen getroffen."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 37, KV Lelystad, "Terugsturen vreemdelingen":

"Op p. 37 de zin "In het geval van gedwongen terugkeer dient (.....) niet te worden geschonden." te wijzigen in "In het geval van gedwongen terugkeer dient (.....) niet te worden geschonden. Vluchtelingen worden niet teruggestuurd als dat gevaar voor leven of vrijheid oplevert."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 38, KV Loppersum, "Implementeren Istanbul Protocol":

"Op p. 37 de volgende passage toe te voegen: "De Nederlandse asielprocedure moet snel, maar vooral zorgvuldig zijn. Binnen de asielprocedure wordt rekening gehouden met kwetsbare groepen en medische aspecten. Het 'Istanbul Protocol' moet worden geïmplementeerd."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 79, KV Westland, "Generaal pardon". Dit amendement is op 27 september ingediend en wordt vermeld in de Congresbundel Nazending aanvulling. Daarom is deze nog niet voorzien van een pre-advies van het bestuur.

KV Westland licht toe een voorstel te doen tot concretere actie zonder oordeel, namelijk een generaal pardon, voor iedereen met een aanvraag onder de oude wet. Het gaat om circa 31.000 mensen. Ook de partijen PvdA, SP en GroenLinks vragen naar een generaal pardon.

Namens de programmacommissie geeft de heer Alsema aan dat het amendement te ruim geformuleerd is, er is daarin te weinig aandacht voor mensen met een strafblad.

Tineke Huizinga meldt dat een generaal pardon te ruim is en dat eventueel al vertrokken mensen weer terug kunnen komen. Het advies van de programmacommissie is: niet overnemen.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

De voorzitter geeft aan dat de intenties van KV Westland en het bestuur niet veel verschillen.

Amendement 39, KV Loppersum, "Medische verblijfsvergunning":

"Op p. 37 de volgende passage toe te voegen: "Bij de beoordeling van de aanvraag voor een medische verblijfsvergunning wordt rekening gehouden met de feitelijke toegankelijkheid van de noodzakelijke zorg in het land van herkomst."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 40, KV Loppersum, "Europese asielprocedure":

"Op p. 37 de volgende passage toe te voegen: "Op Europees niveau moet er een gezamenlijke asielprocedure komen met goede waarborgen voor zorgvuldigheid. Uitgangspunt moet de beste asielpraktijk en niet de slechtste zijn. De verantwoordelijkheid voor vluchtelingen binnen Europa moet door de EU-landen gezamenlijk gedragen worden."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 41, KV Loppersum, "Geen kinderdetentie in vreemdelingenrecht":

"Op p. 37, de volgende passage toe te voegen: "Detentie wordt alleen als uiterste middel gebruikt. Kinderen horen niet in detentie."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 42, KV Loppersum, "Leefomstandigheden (kinderen van) asielzoekers":

“Op p. 37, voor of na de zin “Asielzoekers die nog... .. land van herkomst bemoeilijken” de volgende passage toe te voegen: “De leefomstandigheden voor asielzoekers en vooral voor kinderen, moeten sterk worden verbeterd”.

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 43, KV Loppersum, “Gezinsbescherming asielzoekers”:

“Op p. 37, de volgende passage toe te voegen: “Het recht op gezinsleven wordt gerespecteerd. Gezinnen van asielzoekers en vluchtelingen worden niet gescheiden.”

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 44, KV Loppersum, “Verlagen leges verblijfsvergunningen”:

“Op p. 37, de volgende passage toe te voegen: “De leges voor verblijfsvergunningen worden verlaagd zodat zij het uitoefenen van het gezinsleven niet meer belemmeren”.

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 45 is door KV Apeldoorn ingetrokken.

Amendement 46, KV Loppersum, “Verhogen quotum hervestiging”:

“Op p. 37, rechter kolom bij het laatste aandachtstreepje de volgende passage toe te voegen: “Waar voor vluchtelingen geen uitzicht is op lokale integratie of terugkeer dient Nederland zich solidair te tonen en vluchtelingen de mogelijkheid tot hervestiging te bieden. Daartoe wordt het quotum van 500 vluchtelingen per jaar fors verhoogd.”

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 47, KV Loppersum, “Rechtmatig verblijf of asielzoekers in procedure”:

“Op p. 39, linker kolom, in de zin “De overheid biedt bij rechtmatig verblijf in Nederland opvang aan. Voor gezinnen met kinderen geldt een bijzondere zorgplicht, ook als het uitgeprocedeerde asielzoekers betreft”, de woorden “rechtmatig verblijf” te vervangen door “asielzoekers in procedure”.

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 48, KV Loppersum, “Asielstatus onbepaalde tijd na 3 jaar procedure”:

“Op p. 39, linker kolom, de volgende passage toe te voegen: “Asielstatushouders komen na drie jaar in aanmerking voor een vergunning asiel voor onbepaalde tijd.”

Pre-advies bestuur: het bestuur ziet voor- en nadelen aan de voorgestelde wijziging in het programma en laat het oordeel over aan het congres. KV Loppersum licht toe dat de onzekerheid van asielzoekers over hun verblijfsvergunning moet worden teruggebracht van 5 naar 3 jaar. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 49, KV Reeuwijk, “Terugsturen ‘bekeerde’ vreemdelingen”:

“Op p. 39, linker kolom, de volgende passage toe te voegen: “Vreemdelingen die in ons land zijn overgegaan naar een andere godsdienst worden in geen geval gedwongen terug te keren naar hun land waaruit ze zijn geëmigreerd, indien aldaar in de praktijk sprake is van vervolging.”

Pre-advies bestuur: overnemen. De heer Wassink, KV Amersfoort, stelt dat hij de tekst van het amendement graag duidelijker geformuleerd zou willen zien als het zou worden aangenomen. KV Reeuwijk geeft aan dat geen probleem te vinden. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 50, KV Apeldoorn, “Opvang rechtmatig verblijf”:

“Op p. 39, linker kolom, onder het vierde aandachtstreepje de zin “De overheid biedt bij rechtmatig verblijf in Nederland opvang aan. Voor gezinnen met kinderen geldt...” te wijzigen in “De overheid biedt bij rechtmatig verblijf in Nederland opvang aan. Voor gezinnen met kinderen en voor andere schrijnende gevallen geldt...”

Pre-advies bestuur: overnemen. De heer Wassink, KV Amersfoort, geeft aan dat hij de woordkeuze ‘schrijnende gevallen’ te ruim vindt en niet duidelijk genoeg. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 51 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 52, KV Utrecht, "Ontwikkelingssamenwerking":

"Op p. 42, rechter kolom, het eerste aandachtspunt "Het budget voor Ontwikkelingssamenwerking wordt op termijn verhoogd tot 1,0% BNP. Van dit budget dient tenminste 0,1% besteed te worden aan internationaal milieubeleid." te veranderen in "Het budget voor Ontwikkelingssamenwerking wordt op termijn verhoogd tot 1,0% BNP. Van dit budget dient tenminste 10% besteed te worden aan internationaal milieubeleid."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 53 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 54 heeft onvoldoende steun heeft verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Als punt van orde noemt dhr. Vente van KV Reeuwijk dat amendement 54 de steun heeft van het bestuur, en dat het daarom vreemd is dat er toch door onvoldoende ondersteuning niets met dit amendement wordt gedaan.

De voorzitter antwoordt dat als een amendement onvoldoende steun heeft, het niet behandeld kan worden. De procedure is dat voor aanvang van het congres drie kiesverenigingen achter het amendement staan (artikel 13 Uniecongres). Deze procedure is misschien niet vlekkeloos, maar er kan niet aan gemorrelt worden, omdat het hele systeem dan op losse schroeven komt te staan.

De heer Vente meldt dat de door zijn kiesvereniging ingestuurde tekst, een wijziging op amendement 53, niet geprojecteerd is. De voorzitter betreurt dit voor hem, maar kan het nu niet meer herstellen. Als het een fout van het partijbureau is, zijn er uiteraard excuses voor Reeuwijk.

Amendement 55, KV Lelystad, "Jeruzalem ongedeelde hoofdstad?".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Lelystad licht toe dat zij vasthoudt aan de tekst van het amendement, maar mede op verzoek van het bestuur het amendement intrekt.

KV Lelystad stelt wel de voorwaarde dat er daadwerkelijk op een ander moment over het onderwerp zal worden gepraat. Het bestuur geeft aan dat dit onderwerp op het congres nog niet aan de orde is geweest en dat het goed is hier eerst een goede discussie aan te wijden – dit congres geeft daar te weinig gelegenheid voor. Het bestuur is blij dat KV Lelystad zich hierin kan vinden.

Amendement 56, wordt door Perspectief ingetrokken: de setting is er niet naar over dit gevoelige onderwerp te discussiëren en bovendien twijfelt Perspectief niet aan de lijn die de fractie en de partij aanhouden: het voorop stellen van de soevereiniteit van Israël.

Amendement 57, KV Ooststellingwerf, "Nadere eisen Turkije tot toetreding ENP":

"Op p. 47, de volgende passage toe te voegen: "Bij de onderhandelingen met Turkije over eventuele toetreding van Turkije tot de ENP of enig ander EU verband dient Turkije aan de volgende 6 voorwaarden te voldoen.

- 1. Sancties ten aanzien van enig land van de Europese Unie dienen volledig te worden beëindigd (Cyprus).*
- 2. Erkenning van de genocide ten aanzien van Armenië in 1915 en omliggende jaren.*
- 3. Economische of andere blokkades ten aanzien van buurlanden, met name Armenië dienen voorkomen en/of opgeheven te worden.*
- 4. Turkije mag in de toekomst enig verdrag van de Europese Unie met Armenië niet blokkeren, tegenwerken of verhinderen.*
- 5. Turkije dient minderheidsgroepen in eigen land volledig als gelijkwaardige burgers te beschouwen en te behandelen.*
- 6. Turkije dient volledige vrijheid van Godsdienst te garanderen voor iedere ingezetene van het land, zowel binnen als buiten Turkije."*

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Ooststellingwerf heeft notie genomen van het advies van het bestuur, maar stelt toch graag een zinsnede opgenomen te zien worden over de genocide in Armenië. Na overleg tussen het bestuur en de verkiezingsprogramma commissie wordt overeengekomen dat er gestemd zal worden over een dergelijke zinsnede. Het voorstel wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Als punt van orde wordt genoemd dat er op deze manier geknutseld wordt aan het programma zonder dat er sprake is van een amendement. De voorzitter geeft de spreker hierin gelijk. Een ander punt van orde is dat amendementen wel gewijzigd kunnen worden als daarvoor voldoende steun is. Een andere spreker geeft aan dat KV Ooststellingwerf dus kan besluiten alle punten van het amendement te laten vervallen, met uitzondering van punt 2. Hiermee wordt ingestemd. De voorzitter geeft aan dat het congres hiermee punt 2 van het amendement heeft aanvaard.

Amendement 58, KV Apeldoorn, "Samenwerking in Europa":

"Op p. 49, linker kolom, onder het vijfde aandachtstreepje, in de zin "Op de volgende terreinen zijn de lidstaten primair zelf bevoegd..." het woord "primair" te schrappen."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 59, KV Utrecht, "EU en EVRM".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Utrecht geeft aan dat de Europese Grondwet is afgewezen en dat het toetreden van de EU tot de EVRM daarin vermeld stond. Verder zijn er juridisch-technische redenen zoals een uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 60, KV Utrecht, "Winkeltijden".

Pre-advies bestuur: niet overnemen. KV Utrecht hecht belang aan de gemeentelijke autonomie en geeft aan dat de lokale fracties prima zelf de uren kunnen verwoorden. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

De amendementen 61 en 62 worden gelijktijdig behandeld.

Amendement 61, KV Zwolle, "Schrappen passage fiscalisering AOW".

Pre-advies bestuur: niet overnemen.

Amendement 62, KV Reeuwijk, "Schrappen passage fiscalisering AOW".

Pre-advies bestuur: niet overnemen.

KV Zwolle geeft aan dat het durven kiezen lef vereist, maar dat het de vraag is of dit als rechtvaardig ervaren wordt: solidariteit is net zo belangrijk. KV Zwolle stelt voor dat het congres leest wat het bestuur aangeeft en vervolgens zelf een afweging maakt.

KV Reeuwijk geeft aan mordicus tegen te zijn. Op een Ledencongres zouden afspraken zijn gemaakt waar niet meer op terug gekomen zou moeten worden. De fiscalisering wordt als sluipend ervaren en dat na 40 dienstjaren. De spreker wil het rode spoor van Bos niet volgen. De ene groep zou niet boven een andere groep geplaatst moeten worden.

Het bestuur stelt dat er sprake is van vergrijzing of verzilvering in de maatschappij. Er mag dankbaarheid zijn richting de oudere generaties; zij brengen ook veel levenswijsheid mee. Maar de verhouding ouderen/jongeren verandert en daarmee de financiële situatie. Als er vroegtijdig ingegrepen wordt, is de pijn zacht. Pas in de toekomst ingrijpen, maakt de pijn bij de zwakkere groepen harder. Oplossingen hiervoor, die niet ondersteund worden: het verhogen van de AOW-leeftijd, het bezuinigen op de zorg, het verkorten van de WW-uitkeringsduur, het individualiseren van de heffingskorting. De oplossing die wel ondersteund wordt, is dus de verdere fiscalisering van de AOW: houdbaar voor de toekomst en welvaartsvast voor 65 jaar en ouder.

De voorzitter geeft aan dat het christelijk-sociaal overleg (met daarin de PCOB) achter deze lijn staat.

Het amendement 61 wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Het amendement 62 wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

De voorzitter geeft aan dat de ChristenUnie hiermee de solidariteit met iedereen, tussen de generaties, heeft gehandhaafd. Hij bedankt het congres voor dit vertrouwen.

Amendement 63 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 64 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Motie 65, KV Reeuwijk, "Economische positie agrarische bedrijven en milieuregels":

*Gelezen: - het verkiezingsprogramma, pagina 59, **Constaterende dat** - er een streng beleid is;*

*- alsmaar boeren emigreren naar o.a. Canada, Denemarken, enz., **Overwegende** - dat dat uiteindelijk een verarming van ons cultuurlandschap zal betekenen; **Spreekt uit** - dat het rijksoverheidsbeleid er op gericht dient te zijn dat voorwaarden geschapen worden die structureel een verbeterde economische positie beogen van agrarische bedrijven; - dat al te knellende milieuvoorschriften dienen daarom vermeden te worden.*

Pre-advies bestuur: overnemen. KV Reeuwijk onderstreept het belang van de motie.

De motie wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 66 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 67, KV Elburg, "Hypotheek 1":

"Op p. 63, in het groene kader, onder het kopje "De ChristenUnie bepleit voor de komende kabinetsperiode:", een tekst op te nemen met als strekking dat bestaande gevallen, waarbij ook het oversluiten van hypotheeken gerekend worden, gehandhaafd worden en volledig aftrekbaar te laten zijn."

Pre-advies bestuur: gewijzigd overnemen. KV Elburg licht toe dat hypotheeklenkers soms overgesloten worden vanwege een lagere hypotheekrente. De overheid moet betrouwbaar blijven. Door de beperking van de hypotheekafrek zouden hypotheeklenkers in financiële problemen kunnen komen. Wel wil de kiesvereniging het gewijzigde voorstel van het bestuur overnemen.

Perspectief vraagt zich af wat er nieuw is aan het amendement omdat de tekst al in het programma zou staan. Het gewijzigde amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Als ordevoorstel wordt gewezen op het verschil tussen hypotheekgever, de particulier, en de hypotheeklenker, de bank. Dit wordt redactioneel verwerkt.

Amendement 68 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 69, KV Utrecht, "Chloortransport":

"Om op p. 68, rechter kolom, zesde punt, de zin "De chloortransporten over spoor worden afgebouwd." te schrappen."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 70, KV Lelystad, "Milieusubsidies":

"Op p. 69, linker kolom, de paragraaf "Duurzaam energiebeleid" aan te vullen met de zin: "Milieusubsidies moeten berusten op een duurzaam beleid en niet plotseling worden ingetrokken".

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 71, KV Apeldoorn, "Automobiliteit":

"Op p. 69, rechter kolom, het eerste actiepunt onder "Automobiliteit" te wijzigen in "In plaats van het bezit van de auto te belastingen wordt het gebruik belast door voortvarende invoering van een kilometerheffing. Gelijkijdig wordt de motorrijtuigenbelasting afgeschaft. In dunbevolkte gebieden geldt een lager tarief dan in dichtbevolkte, en buiten de spitsuren geldt een lager tarief dan daarbinnen. Daarnaast geldt voor de eerste 5000 gereden kilometers per jaar een laag tarief, zodat autogebruik voor mensen die weinig rijden betaalbaar blijft. Tevens geldt voor zuinige auto's een lager tarief. Een deel van de inkomsten van de heffing is bestemd voor beter openbaar vervoer, milieuvriendelijker goederenvervoer en grotere verkeersveiligheid."

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 72, KV Utrecht, "Stadsgewestelijk openbaar vervoer":

"Op p. 69, onder "Verkeer en vervoer" de volgende passage op te nemen: "In de stedelijke regio's leidt de groei van het autogebruik de komende decennia tot toenemende filevorming. Als we niet oppassen slibben de autowegen aan de rand van de steden gedurende grote delen van de dag dicht. Daarom wordt geïnvesteerd in de aanleg van nieuwe light rail verbindingen om een aantrekkelijk en snel alternatief te bieden voor het al maar groeiende autogebruik. Dat kan zowel gaan om frequent rijdende sprinters met nieuwe haltes op het bestaande spoornet, om nieuwe metrolijnen als om snelle tramdiensten in de nieuwe stedelijke uitleggebieden, of slimme combinaties van deze light rail technieken."

Pre-advies bestuur: gewijzigd overnemen. KV Utrecht kan zich in de wijzigingen vinden.

Het gewijzigde amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 73, KV Lelystad, "Vliegveld Lelystad".

Pre-advies bestuur: gewijzigd overnemen. KV Lelystad is het niet eens met het eventueel gewijzigd overnemen van het amendement: het aantal vliegbewegingen beperkt houden is van groot belang. Voor de stemming is het gebruik van de stemkastjes noodzakelijk. Het amendement wordt verworpen met 151 stemmen tegen en 90 stemmen voor het amendement.

Als punt van orde wordt genoemd dat er nu niet meer gestemd kan worden voor het amendement in gewijzigde vorm, omdat het oorspronkelijke amendement verworpen is.

De voorzitter geeft aan dat de stemming wellicht beïnvloed zou kunnen zijn door deze onduidelijkheid. Er wordt opnieuw gestemd: het amendement wordt verworpen met 135 stemmen tegen het amendement en 102 voor het amendement.

Amendement 74 heeft onvoldoende steun verkregen en wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Amendement 75, KV Houten, "Capaciteitsuitbreiding van het spoor":

“Op p. 73, in het groene kader, de tekst onder “Capaciteitsuitbreiding van het spoor” te wijzigen in “De capaciteit van het spoorwegnet wordt vergroot, waarbij kan worden gedacht aan het aanleggen van inhaalsporen of spoorverdubbeling, extra perronsporen, ongelijkvloerse kruisingen en tunnels in stedelijke gebieden.”

Pre-advies bestuur: gewijzigd overnemen. KV Houten kan zich in de wijzigingen vinden.
Het gewijzigde amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 76, KV Houten, “Snelle treinen, kortere reistijden”:

“Op p. 73, in het groene kader, het kopje “Snelle treinen” met bijbehorende tekst te wijzigen in “Korte reistijden. Er wordt gestreefd om reistijden per trein te verkorten. Onderzocht wordt waar dit zinvol kan worden toegepast door het inzetten van treinen met een Vmax van 250 km/h.”

Pre-advies bestuur: gewijzigd overnemen. KV Houten kan zich in de wijzigingen vinden.
Het gewijzigde amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 77, KV Houten, “Herstel van oude spoorverbindingen”:

“Op p. 73, in het groene kader, de tekst van het kopje “Herstel van oude spoorverbindingen te wijzigen in “Kortere routes.”

Pre-advies bestuur: gewijzigd overnemen. KV Houten kan zich in de wijzigingen vinden.
Het gewijzigde amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

Amendement 78, PerspectiefF, “Betere eisen aan NS”:

“Op p. 73, in het groene kader, de volgende passage toe te voegen: “Betere eisen aan de NS. De voor reizigers belangrijke criteria van snelle reistijden, optimale aansluitingen en hoge frequenties worden opgenomen in de NS vervoersconcessie voor het hoofdrailnet.”

Pre-advies bestuur: overnemen. Het amendement wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen overgenomen.

b. Goedkeuring programma

De voorzitter vraagt of er geconcludeerd kan worden dat het Uniecongres het partijprogramma goedkeurt met inachtneming van de overgenomen wijzigingsvoorstellen. Het congres keurt het programma bij acclamatie goed.

De voorzitter vraagt het congres om ruimte voor het bestuur het programma redactioneel te kunnen aanpassen. Ook dit voorstel keurt het congres goed.

De voorzitter bedankt de leden van de verkiezingsprogrammacommissie, voorzitter Joop Alsema, secretaris Leon Meijer en Frans Godschalk, Pieter Grinwis, Simone Kennedy en Joël Voordewind, met bloemen.

8. Afsluiting door vice-voorzitter Bert Groen

Bert Groen bedankt de voorzitter voor de vaardige wijze waarop hij dit congres, zelfs binnen de tijd, heeft geleid. De vice-voorzitter concludeert dat er deze dag grote eensgezindheid was over de kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma en dat dat het vermelden waard is. Hij geeft aan dat er nog verbeteringen in procedures moeten volgen, maar dat de ChristenUnie op de goede weg is. Hij voegt eraan toe dat we heel blij en diep dankbaar mogen zijn voor het samen beleven van deze momenten. De ChristenUnie is groeiend, met heel veel jonge mensen; het elán spat ervan af. De mooie kandidatenlijst en het prachtige programma zijn reden voor dankbaarheid.

Een ieder wordt hartelijk bedankt voor de medewerking, in het bijzonder de medewerkers van het partijbureau die al heel vroeg achter de schermen bezig zijn geweest.

De dankbaarheid wordt uitgesproken in gebed en het congres wordt besloten met Lied 382 (Evang. Liedbundel / Opwekking 334).